Ч. 230. Субота 12 (25) жовтня 1902. Рік XII.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї

на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90

Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(З ради державної. — До ситуациї. — З Туреччини. — Росия в Манджуриї.)

На вчерашнім засіданю палати послів відчитано дуже богато всіляких внесень і інтерпеляций, по чім розпочала ся дискусия над інтерпеляциею в справі буковиньского посла Лупу. Президент кабінету др. Кербер боронив становища висшого суду краевого у Львові, котрий зарядив дисциплінарне слідство против того посла. По промовах послів Барайтера, Пернерсторфера і Скедля ухвалила палата внесене посла Мархета, аби застановити то дисциплінарне слідство. Відтак ухвалила палата поручити конституцийній комісиї, аби до двох місяців здала справу о переданих їй внесенях, дотикаючих знесеня §. 14. — З черги референт комісиї для нагани послів вніс, аби послови Берґерови, котрий передвчера ужив кілька дуже нехороших слів, уділити нагани. Коли прийшло до голосованя над тою справою, вийшла ціла німецка лівиця з салї, а президент палати, сконстатувавши неспосібність палати до ухвал задля недостачі комплету, замкнув засідане.

Задачі, які в державній раді має полагодити др. Кербер, подвійно трудні, бо від виданя основних постанов язикових для Чехії і Морави нема виразних познак поправи політичного і парляментарного положеня. Але не тілько ті постанови справляють чимало клопоту. Се менше важне, чи ті постанови будуть підставою до примиреня Німців з Чехами, важнійше о много є питане, чи рада державна буде спосібна до успішної роботи. Не розходить ся вже тепер о полагоджене австро-угорскої угоди, котра на довший час після поясненя Сельової формули, даного самим автором, бодай на довший час уступила з дневної черги, лишаючи місце і час для полагодженя инших важних і невідложних справ. Передовсім буде розходити ся о буджет. Вправді др. Кербер заповів в своїй вступній річи скорочену методу, яка має бути введена в порозуміню з парляментарними сторонництвами, однак дорога до буджету веде ще недоступними стежками наглих внесень, яких призбирало ся доволї, так що ледво з початком падолиста можна би добити ся до буджету, для котрого до Різдва остало би лише 6 тижднів. А при буджеті найлекше вести бодай замасковану обструкцию, що не виглядає так страшно як явна, але має своє значінє. Чехи вже тепер заповідають, що не боять ся розвязаня палати, хочби оно було для них дуже невигідне. Але чи нова палата була би склоннійша до роботи, як теперішна, то великий сумнів.

Росийский амбасадор в Константинополи Зиновієв, був вчера у султана на авдиєнциї, а в суботу їде до Ливадиї, де тепер перебуває цар Николай. На авдиєнциї обговорювано справу македоньску. Султан заявив єму, що очищенє Македонії від ворохобничих ватаг і заведенє в тім краю ладу, єсть запевнене і поручив амбасадорови висказати цареви впевненя щирої приязни. Турецке посольство виїздить з Константинополя до Ливадиї в понеділок або вівторок і завезе цареви як звичайно власноручне письмо султана і подарунки.

Льондоньскі часописи доносять, що Манджурия є і лишить ся росийскою провінциєю мимо звістних обіцянок Росиї що-до єї евакуациї. Росия побудувала в Манджуриї густу сіть зелізниць і здвигнула всюди укріплені касарні для війска. Хоч би Росия вицофала війско з Манджуриї, то на всякий случай в договорі з Хінами застереже собі право полишеня узброєної сторожи здовж зелізничих шляхів. Ся сторожа певно заступить вповні ґарнізони, потрібні для удержаня Манджуриї в росийских руках.

---

9)

ПОДОРОЖ по СИЦИЛІЇ.

(Після Тайнерта, Шинера, Брокка і др. зладив К. Вербин.)

(Дальше.)

VII.

Нова і стара Сиракуза. — Сьвятиня Артеміди і жерело Аретузи. — Істория міста Ґельон. — Архімедес. — Лятомії і 7000 Атинців. — Ухо Діониза. — Крипта сьв. Маркіяна і катакомби в Сан Джованні.

Сьвіт якийсь дивно малий. Коли ми одного дня в полудне їдучи з Катанії, станули в Сиракузі на скромнім двірци, що стоїть в поли, і так само скромною кароцою заїхали до гостинниці Політі, повитала нас там господиня і якийсь дуже занятой панок разом із жіночою службою таки по німецки та й ще до того чистим північним говором. А коли ми опісля сиділи за столом при обіді, при котрім сиділо не конче богато гостий, зачули ми знову майже лиш саму німецку розмову. Аж ось шепнула мені до уха моя жінка: Подиви ся, онта хороша дама з полудневим лицем, то жінка професора Б. з Р. — Таже ми єї зовсім не знаємо — відповів я. — Але я знаю єї з фотоґрафії; а той пан коло неї то сам професор. — Ми з тою парою супругів переписували ся кілька разів в приватних справах, але дома зовсім не знали ся. Случай звів нас тут в стороні, положеній мало що не на найдальшім полудневім кінци Европи, близько вже коло Африки. Такий то малий сьвіт. Наш учений провідник, малий доктор, виглядів зараз догідну хвилю, щоби познакомити ся зі своїм товаришем по званю, і по обіді вибрали ся ми всї разом оглянути стару Сиракузу.

По правді сказавши, не стару, бо нове місто, котре ми по полудни оглядали, має лиш мало що старого в собі. Нинїшне місто стоїть на стародавнім острові, званім Ортиґія, відділенім від Сицилії лиш вузким каналом і має 30.000 жителів. В північній стороні міста єсть малий порт, а на полудневім заході великий порт. Улиці тісні і повні заулків, але чисті і добре вибруковані, а вечером осьвітлюють ся електричним сьвітлом. На головній площи серед міста стоїть красна катедральна церков Санта Марія делля Кольонне. В сю церкву вбудовано стародавну сьвятиню богині Артеміди, найзначнійший памятник елліньскої штуки в Сиракузі. Як в середині так і знадворку з довшої сторони видко вистаючі із єї стін ряди дорийских стовпів. З боку напроти катедри стоїть ратуш, пишна палата в барокковім стилю. На деяких домах, як н. пр. на палаті Монтальто, видко ще сліди середновічних часів, але впрочім не богато тут останків з давних часів.

Дуже давні часи пригадує хиба лиш жерело Аретуза, положене близько великого порту а зване тепер ля Паррукка (la Parrucca). Єсть то досить велика водойма, обведена півколесом високими мурами і обсаджена корчами папируса та всілякими дуже красними цвітними ростинами. Стародавні Греки розповідали собі, що коли божок Альфей гонив за німфою Аретузою, она сховала ся тут на березї, а богиня Артеміда замінила єї в жерело. До сего жерела припирає Маріна, місце проходів, подобаюче на парк, де стоять статуи славного тирана Гієрона і ще славнійшого Архімедеса, а побіч них статуа Ґарібальдіґо, „героя двох сьвітів“. Ну, як би Сиракузани хотіли поставити памятники всім своїм славним горожанам з давних часів, як Ґельон і Діониз, Айсхільос, Піндар і Епіхармос, Тімолеон і Аґатоклес, то дивно би виглядав між тими старими панками той „герой двох сьвітів“.

Нинїшна Сиракуза стоїть, як вже сказано, на острові Ортиґія, котра вже в дуже давних часах була сполучена зі Сицилією штучною шийкою, на котрій Діониз I. побудував був свою кріпость. Старе місто Сиракуза, що мало звиш 27 кільометрів довкола, а в котрім жило більше як пів міліона людий, тягнуло ся далеко в глубину краю, і було в старині найбільшим містом. З него остали ся тепер лиш дуже малі сліди. Початки Сиракузи сягають аж до 734 р. пд. Кр., але за Ґельона, володітеля міста, прийшло оно до значіня.

Ґельон був первістно володітелем міста Ґеля, але поволи розширив своє панованє на ціле всхідне побереже Сицилії а осередком своєї держави зробив Сиракузу і збільшив єї тим способом, що переселив сюди найзнатнійших

Новинки.

Львів дня 24-го жовтня 1902.

— **Рускі паломники** під проводом Впреосьв. митроп. Шептицкого і митрата А. Білецкого виїхали передвчера о 7.12 годині вечером із Львова через Стрий-Лавочне до Риму. В подорожи бере участь 156 осіб обох полів, переважно же сьвященики і селяни.

— **Знижене ціни соли для худоби.** Справа та від цілого ряду літ не сходить з дневного порядку сойму і парляменту. В послїднім часї предвістив міністер Бем-Баверк, що предложить новий проект закона, після якого ціна соли для худоби буде знижена. Тепер виносить ціна сеї соли на місци продукциї по 10 кор. за метричний сотнар. Міністер навязав переговори з Угорщиною і має надію, що они вже небавком скінчать ся, а тоді вже в падолисті с. р. виступить правительство з проектом зниженя ціни соли з 10 на 6 корон. А що консумция тої соли в Австриї виносить тепер 220.000 метр. сотнарів, то можна надіяти ся, що наслідком зниженя ціни збільшить ся продукция.

— **Звичайні загальні збори** „Народ. Дому" в Стрию, товариства зареєстр. з обмеж. порукою, відбудуть ся дня 3 н. ст. падолиста о год. 3-ій, а в случаю передвидженім статутами о год. $2^1/_2$ по полудни в сали товариства. Порядок дневний: 1. Відчитане протоколу з послїдних заг. зборів; 2) Справозданє дирекциї за рік 1901; 3) Справозданє комісиї ревізийної і 4) Вибір 5 членів ради надзираючої на місце вильосованих і виступивших; 5) Вибір дирекциї і єї заступників; 6) Вибір комісиї ревізийної на рік 1902; 7) Означене висоти дівіденди і розділ чистого зиску; 8) Внесеня членів. Білянс товариства за рік 1901 можна переглянути в льокали каси задаткової в Стрию.

— **За наслїдуванє значків фабричних** засудив віденьский суд фабрикантів папіросових дудок Йосифа і Александра Ельстерів у Львові. Фабрикантів тих запізвала париска фірма, що робить бібулки до папіросів звані „Абаді". Запізвані оправдували ся тим, що они підроблювали згадані значки лиш до дудок призначених на папіроси, а уважали ся за управнених до того, бо париска фірма зареєструвала значки лиш для самих паперців а не й для дудок. Трибунал не приняв такого оправданя і засудив кождого із згаданих фабрикантів на грошеву кару 1000 кор. або 100 днів арешту і на оповіщене вироку.

— **Запомоги.** Виділ краєвий уділив з краєвих фондів повітовим виділам в Снятині і Надвірній по 500 К запомоги для роздїлу між громади, що потерпіли дня 31 серпня с. р. від градобою.

— **Знов напад на поліцияна.** В середу в ночи около 11 год. напали знову два гільтаї на поліцияна на Старім Ринку. Они вирабляли крики а капраль Скромяк хотів їх арештувати. Один з них, як опісля показало ся, Іван Бартль, з фаху копитник, отворив ножик і хотів кинути ся на поліцияна. Але що поліцаї тепер по тілько пригодах вже осторожнїйші, то Скромяк зміркував зараз, о що розходить ся, і скочив на бік та добув шаблї. Тоді Бартль вхопив великий камінь на поліцияна; але той відхилив ся, а камінь вдарив зарібницю Людвику Скарову з такою силою в ногу, що она аж упала. Бартля арештовано, а другий єго кумпан втік.

— **Зводника і торговельника живим товаром,** Елію Купфершмідта, зі Сторожинця на Буковині, арештував вчера аґент поліцийний Розенштравх. Купфершмідт звістний був львівскій поліциї яко зводник і торговельник живим товаром, котрий вивозив дівчата сьвітами, і єго пошукувано вже від шести літ. Тепер приїхав він знову до Львова, щоби вивезти звідси живий товар, і вишукав собі якусь жидівочку Ґітлю Маню Герцберґ. Другу дівчину, котру хотів також вивезти, записав яко свою жінку. Із найдених при Купфершмідті документів показало ся, що він мав богато всїляких письм, котрі помагали єму вивозити дівчата. Мав лист походячий ніби то від єго жінки, вивезеної з Галичини, що перебуває ніби десь в Калькуті, а з котрою він розвів ся, відтак посмертну картку якоїсь дівчини, котру також вивіз зі Львова, удаючи, що з нею оженить ся, та всїлякі инші папери, з котрих можна було переконати ся, що він вандрував по цілім сьвіті. Крім того знайдено при нім фотоґрафію ніби то розведеної з ним жінки в Калькуті і 82 корон, золотий годинник, великий полярес і 51 фунтів штерлїнґів золотом (1224 К). Гроші і множество документів зложено до депозиту, а Купфершмідта замкнено до арешту.

— **Утїк з судової салї.** В суботу дня 18 с. м. приключив ся в черновецкім карнім суді незвичайний випадок. Судия Сервішер прикликав одного арештанта для доповненя слїдчих зізнань. Підчас протоколу закликали судию до телефону. Коли він віддалив ся до другої комнати, а писар заглублений між паперами писав, скористав із сего арештант, скочив через вікно зі значної висоти і втік. Але віднайдуть єго скоро, бо сей арештант горбатий і легко впаде в очи.

— **Служниця у своєї сестри.** Перед віденьским судом ставала онигди шансонетка Анна Сливиньска, котру запізвала рідна єї сестра Антонія Сливиньска, що служила у неї за кухарку. Антонія служила 6 місяців, а спаношена сестра не заплативши їй за той час анї сотика, не то відправила єї, але просто таки вигнала, а то длятого, що она Антонія не хотїла послухати сестри і пустити ся на повіиницю. Судия хотів погодити обі сестри, але Антонія заявила, що не хоче знати своєї сестри і домагає ся єї укараня. Тоди судия засудив Анну на 20 К грошевої кари.

Помер о. Орест Чехович, поч. крилошанин, тит. совітник консисториї, б. декан белзкий, парох в Сокали, дня 22 жовтня, в 61 році житя, а 35-ім сьвященьства.

— **„Товариш"**, ілюстрований календар на рік 1903, річник II. (Чч. 272 і 273 видавництва товариства „Просьвіта".) 8°, сторін 236 + інсерати. Ціна 1 К.

Правдиву прислугу для нашого народа вчинило товариство „Просьвіта", видаючи своїм коштом та заходом отсю книжку, якої вже перший річник з тамтого року здобув собі признанє найлучшого з усїх видаваних у нас календарів. Хто зважить, яку важну задачу має сповняти календар зглядом грамотної людини всякого стану, мусить признати, що видавник такої книжки піднимає ся дуже

жителів із здобутих міст. Видко, що був то могутний володітель, коли Греки взивали єго на поміч против Перзів. Під ту пору була на північнім побережу Африки могутна фенікійска держава Картаґіна, котра задля торговлї хотїла розширити своє панованє і на Сицилії. Картаґінцї скористали з тої нагоди, що Перзи напали на Греків і ті не зможуть дати помочи своїм землякам на Сицилії, та лагодили ся здобувати Сицилію, удаючи, що ніби то хотять помагати володітелеви міста Гімери, котрого прогнав був володітель з Аґріґенту, Терон. Они зібрали 300.000 мужа і з тим войском післали на Сицилію свого вожда Гамількара. Ґельон і Терон виступили против Картаґінців з 50.000 пішого войска і 500 кінноти. А коли першому з них удало ся підпалити картаґіньскі кораблї та коли ще й Гамількар помер, удало ся обом сицилійским володітелям побити Картаґінців і они мусїли заключити мир і заплатити 2000 талантів (звиш 6 міліонів корон) воєнного відшкодованя.

Як велику повагу і довіре мав Ґельон у своїх горожан, показало ся незадовго опісля. Він скликав всїх Сиракузан узброєних на народні збори, а сам без зброї вийшов на трибуну та розповів основно, що зробив для держави у війні і в часї мира та зложив свою судьбу в їх руки. Нарід з великим одушевленєм повитав єго яко освободителя і добродія краю та просив єго, щоби він і дальше панував. Він помер в 478 р. пд. Хр. а нарід памятаючи на него, слухав і єго брата Гієрона. Ґельонови виставлено памятник, котрий навіть і тогди не нарушено, коли гонено тиранів із всїх грецких міст на острові.

Старе місто складало ся з пять частий і стояло, як кажуть стародавні писателї, на високих скалах, але коли ми виїхали на то місце, де оно колись стояло, то переконали ся, що скалиста пустара не дуже так висока. Лиш на заходї, там, де стояла стара кріпость Евріельос, єсть ґрунт трохи висший і стрімкий. А все-таки, коли станемо на каменистій вижинї понад грецким театром та поведемо очима по тихім, спаленім від сонця побережу, коли подивимо ся на Ортиґію та пригірок Племміріон, почерез великий порт аж гень далеко на йоньске море, то в нас відзиває ся якесь дивне чувство пошаваня для тої історичної величи сего місця стародавної культури, стародавної борби, котре в наших очах виглядає тепер мов би місце смерти, на котрім животіють деякі нуждені потомки. Деякі сїльскі хати і сеяньскі поля, церковцї та монастирі стоять тут на сїм клясичнім місци еллиньского житя. Як колись пишні гостинцї такого Діониза, так нинї нужденна, аж жаль дивити ся, зелїзниця перетинає глубоким прорізом вапнисту скалу.

Ще заким перейти через зелїзницю, ідучи з Ортиґії, видко по правім боцї на пахучій луцї вистаючий високо в гору один одинокий стовп, а коло него ще чотиря лежачі на земли, послїдні останки з аґори (торговиці) стародавного міста, місце, де колись нарід в Сиракузї сходив ся на нараду і де недалеко звідси погиб славний на всї часи сиракуский ученний, Архімедес. Мимо волї насувають ся тут на гадку часи другої пунїйскої війни і винаходи сего славного ученого та єго смерть. А р х і м е д е с родив ся в Сиракузї около 287 р. пд. Хр. Він був тим, що показав спосіб, як обчисляти обєм колеса і кулї, та винайшов богато инших правил механїчних. Про Архімедеса розповідають такі історії:

Король Гієро II. з Сиракузи дав був якомусь золотареви зробити корону із золота і відважив єму золото. Золотар украв золото, а замість того домішав срібла і корона важила знову тілько, що перед тим. Король якось пізнав ся на тім, що золото не чисте, але не міг ніяк того дійти, кілько золота украв золотар, отже закликав Архімедеса і казав єму обчислити. Архімедес знав вагу золота і срібла, але не міг дійти того, кілько можуть ті металї важити в коронї. Аж ось одного разу він купав ся у ваннї і видів, що з ванни вилляло ся тілько води, кілько він в ній займив місця. Се подало єму спосіб до обчисленя і він урадуваний побіг таки не убраний до дому, викрикуючи по дорозї: Геврека! (Я винайшов!) Той сам король казав був збудувати величезний корабель „Александрея", а Архімедес піднимив єго в гору за помочию т. зв. кружелової підойми. Коли король тому дуже дивував ся, то Архімедес сказав тоді до него славні отсї слова: „Дай менї де стати, а я землю підойму!" — Коли він був в Єгипті, видумав там так звану шрубу без кінця до черпаня води; шруба одним кінцем крутила ся у водї і рурою, в котрій обертала ся, шрубувала воду до гори. Підчас другої війни з Картаґінцями (або Пунїйцями — длятого назва „пунїйска війна") придумав був Архімедес „зелїзні руки", таку машину, що ловила римскі кораблї і кидала ними у воду, та машину до киданя каміня на неприятеля. Коли остаточно Римляни здобули місто і стали рабувати, якийсь римский вояк, шукаючи добичи, впав також до дому Архімедеса, що був близько торговицї і застав єго там, як він щось рисував паличкою в піску на земли. А тогди уживаного піску усипаного на земли або на столї замість наших таблиць. Архімедес крикнув тогди до вояка: "Не затирай менї моїх колїс!" В тій хвили Римлянин єго убив. То було в 212 р. пд. Хр. На єго могилї поставлено єму яко памятник цилїндер і кулю такої самої містоти і по тім знаку відшукав Ціцеро єго могилу по 137 роках.

По другім боцї зелїзницї стаємо коло римского амфітеатру величезної будівлї 70 метрів довгої, а 40 метрів широкої, по части вимурованої, по части витесаної в скалї. Недалеко звідси стоять величезні развалини грецкого театру витесаного півколесом в скалистій з у-

важкого труду. Се не роман, анї збірка віршів або оповідань, які по прочитаню складаєть ся звичайно на полицю, щоб більше їх до руки не взяти. Ся книжка має подати щось більше, як приємну лектуру на кілька годин. Своїм змістом так вяжеть ся она з житєм у всяких єго умовинах, що треба єї читати цїлий рік. А потребує єї читати всякий, кому азбука не чужа, тому й розходить ся она в найширші круги суспільности тисячами примірників.

І отсю книжку зладжувано у нас доси звичайно в сей спосіб, що передруковувало ся з незначними змінами календарску часть з першого лїпшого старого календаря, подано два-три пусті віршики та оповіданя, для ока де кілька стереотипних інформаций і календар готовий. Так водило ся у нас до недавна. Допερва видавник „Товариша" зірвав з шаблоном і показав, як властиво повинно ся робити календар, щоб осягнути свою цїль. Уклад, добір змісту, єго актуальність, а передовсїм популярність викладу навіть научного материялу роблять „Товариша" книжкою наскрізь оригінальною і від початку до кінця цїкавою. А вартість її тим більша, що не кінчить ся з кінцем року. „Товариша" можна читати і по десяти лїтах з однакою користю. Все він лишить ся практичним і догідним підручником ріжнородного знаня.

Зміст „Товариша" за 1903 р. не уступає в нічім цікавістю першому річникови, зате богатством значно перевисшає! Многі практичні та загальні поради і замітки можуть придати ся навіть найінтелїґентнїйшій людинї. Замітні також численні ради господарскі і гігієнїчні та розвідки про господарство рільне, пояснені добірними ілюстрациями. Є там і коротка але основна історая та поясненє страшних явищ природи, якими зазначила ся перша половина сего року, як землетрясенє в Шемасі і вульканїчна катастрофа на Мартинїцї. Гарні ілюстрациї причиняють ся ще більше до зрозуміня річи. А вже зовсім щось нового і оригінального, що приносить сегорічний „Товариш", се короткий підручник науки гри в шахи. З доданої карти може кождий легко сам собі зробити фіґурки і шахівницю. Устав церковний для більшої вигоди тих, що єго потрібують, долучаєть ся до календаря окремою книжечкою. Взагалї ніхто не повинен зволїкати з набуванем нового „Товариша". Єго розумні, практичні гадки та поради вже тепер станули-б не одному в пригодї.

Телеграми.

Відень 24 жовтня. Є. В. Цісар зложив вчера по полудни візиту грецкому королеви, котра тревала звиж три чверти години. Стріча була дуже сердечна. Відтак король удав ся до цїсарскої палати і віддав Цїсареви візиту. Завтра відбуде ся в честь грецкого короля двірский обід.

Відень 24 жовтня. В посольских кругах розійшла ся поголоска, що завтра дня 25 с. м. по полудни відбуде ся велика рада мінїстрів під проводом п. президента мінїстрів дра Кербера, до котрої приязують велику вагу.

Відень 24 жовтня. Мінїстер справ заграничних ґраф Ґолуховский прибув сюда з Львова.

Рим 24 жовтня. Вчера о 9 год. вечером дало ся чути легке землетрясенє.

Петербург 24 жовтня. Доносять сюди про безнастанні напади на російскі войскові стациї в Манджуриї. Росия висилає значні скріпленя для придавленя ворохобнї.

Берлин 24 жовтня. Berl. Tagblatt доносить, що цїсар Вільгельм прибуде на торжество 25-лїтного ювилею правлїня папи Льва XIII до Риму, т. є. дня 2 марта слїдуючого року.

—

бачи а так великого, що має в промірі 150 метрів. Ступенї в скалах видко ще й доси, але із самої будівлї, именно із сцени майже нічо не остало ся. Як в Таорміні так і тут сцена єсть обернена до моря і як там, так і тут зрителї, що сиділи в найвисших рядах, виділи перед собою цїлу околицю і море. В тій висоті як театр отвирає ся широким каблуком печера в скалї, що давнїйше служила за водойму на горі для водопроводу, а тепер не знати длячого називають єї німфеєм. Водопровід по части ще й до нинї задержав ся і обертає кілька малих млинів.

Починаючись коло німфея іде тота дивна, в скалї витесана дорога, котрою виходить ся на вижину, а котра називає ся дорогою гробів і єсть нинї в Сиракузї може найбільшою займавостию. По обох боках дороги ідуть два ряди отвертих гробів, з котрих вже все позабирано. Можна ще розпізнати множество місць, де були поприбивані малі бронзові вивіски, більші на гробні плити і порталї, запущені в скалї — все знищене, розкрадане, зруйноване.

Старі Сиракузани не потребували звозити здалека тесеве камінє до своїх будівель; єго ломили таки під самим містом в ломах лихої слави, званих Лятоміями, з котрих єсть нинї ще шість чи сїм, але там не ломлять вже каміня, а завели там городи та всїлякі робітнї. Один з тих ломів знаний в історії з того, що вожд Спартанців Ґіліпос, прийшовши Сиракузанам на поміч против Атинців, побив атиньске войско і взяв 7.000 мужа в неволю. Сиракузани казали стратити атиньских вождів Демостенеса і Нікіяса а тих 7000 держали через вісїм місяців в Лїтоміях, де они в день страшно мучили ся на спеці, а в ночи мерзли і остаточно по найбільшій части вигинули від спраги і голоду. Тих, що ще жили, продано за невільників.

В однім з тих ломів, званім Парадізо-Лятоміє, єсть дивна печера, звана Ухом Діониза, місце, що іде вглубш на 60 метрів, а 20 метрів високе і в горі так видовбане, що творить ніби кінчастий каблук. В тій печері дивним способом розходить ся відгомін. Коли при входї до печери роздерти кусень паперу, то від того шелесту робить ся в середині такий шум, як би там був якийсь водоспад; коли трохи сильнїйше примкнути двері, ніби трохи луснути ними, то із середини несесь такий відгомін, як би там гриміло. Чи тота печера умисно так зроблена, чи то лиш случайно так стало ся, що она видає такий відгомін — годі знати.

Ми оглянули опісля ще круглу каплицю св. Лукії, запущену до половини в землю і церковцю Сан Джовані (св. Івана), в котрій єсть дуже дивна крипта (підземна церква) св. Маркіяна, ученика св. Петра, котрий основавши в Сиракузї християньску громаду, помер мученическою смертию. Замітні суть візантийскі фрески на стїнах тої крипти і вмуровані римско-йоньскі стовпи. Із Сан Джованні виходить ся дверми до славних катакомб (підземних гробів), що збудовані в два поверхи після правильного пляну, з банями і каплицями. Нас водив молодий монах, котрий красноріччиво пояснив нам давний спосіб хороненя, останки мальовил та викладане марморовими плитами.

На другий день вийшли ми до великого порту та хотїли поїхати лодкою на другий бік до Анапос і до сьвятого жерела Прозерпіни, з котрого випливає синя як блават річка, в котру Прозерпіна замінила німфу Кіяну, але зірвав ся вихор, зачав падати зливний дощ і ми вернули назад до міста. Мужчини купували фотоґрафії, жінки пакували куфри; відтак ще добрий снїданок та смачне вино москато і ми пустились в дальшу дорогу до Джірдженті.

(Дальше буде).

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1. мая 1902 після середно-европ. год

поси. відходить	особ. відходить	Зі Львова
		День
	6·25	До Станиславова, Підвисокого. Потутор
	6·35	„ Лавочного, Мукачг. Борислава
	6·30	„ Підволочиск, Одеси, Ковови
	6·30	„ Підволочиск з Підзамча
8·30		„ Кракова, Любачева, Орлова, Відня
	8·40	„ „ Відня, Хирова, Стружа
	9·00	„ Сколього, Лавочного від 1/5 до 15/9.
	9·15	„ Янова
	9·25	„ Підволочиск з гол. двірця
	10·35	„ Іцкан, Сопова, Берґомету
	10·20	„ Белзця, Рави, Любачева
	11·25	„ Янова від 1/5 до 15/9 в недїлї і сьвята
1·55		„ Підволочиск з гол. двірця
2·08		„ „ „ Підзамча
	2·15	„ Брюховичі від 7/5 до 10/9 в недїлї і сьвята
2·40		„ Іцкан, Гусятина, Керешмезе
2·55		„ Кракова, Відня. Хабівки
	3·05	„ Стрия, Сколього лиш від 1/5 до 30/9.
	3·15	„ Янова від 1/5 до 15/9.
	3·20	„ Зимноводи від 18/5 до 10/9.
	3·26	„ Брюхович „ „ „ „
	3·30	„ Ярослава
		Ніч
12·45	4·15	До Кракова, Відня, Берлина
2·51		„ Іцкан, Констанциї, Букарешту
	8·16	„ Брюхович від 5/5 до 10/9.
	6·25	„ Іцкан, Радовець, Кімполюнґа
	6·20	„ Кракова, Відня, Берна, Варшави а Орлова від 15/6 до 15/9.
	6·30	„ Янова від 1/5 до 15/9 в будні дни
	6·35	„ Лавочного Мукачга, Хирова
	7.25	„ Сокаля, Рави рускої
	7·10	„ Тернополя з гол. двірця
	7·33	„ „ „ Підзамче
	10·05	„ Янова від 1/5 до 15/9 в недїлї і сьвята
	10·30	„ Іцкан, Гусятина, Радовець
	11·—	„ Кракова, Відня, Івонича
	11·10	„ Підволочиск, Бродів з гол. двірця
	11·23	„ „ Грималова з Підзамча

поси. приходить	особ. приходить	До Львова
		День
	6·10	З Кракова
	6·20	„ Черновець, Іцкан, Станиславова
	6·50	„ Брюхович від 7/5 до 10/9.
	7·10	„ Зимноводи „ „ „ „
	7·45	„ Янова (головний дворець)
	8·10	„ Лавочного „ „
	8·00	„ Тернополя на Підзамче
	7·40	„ „ „ гол. дворець
	8·15	„ Сокаля, Рави рускої
	8·50	„ Кракова, Відня, Орлова
	10·25	„ Ярослава, Любачева
	11·55	„ Іцкан, Черновець, Станиславова
	1·23	„ Янова на гол. дворець
1·35		„ Кракова, Відня
1·45		„ Іцкан, Станиславова
2·20		„ Підволочиск на Підзамче
	4·40	„ Стрия, Самбора, Борислава
2·35		„ Підволочиск на гол. дворець
	5·10	„ „ „ Підзамче
	5·35	„ „ „ гол. дворець
	6·00	„ Сокаля
	5·50	„ Кракова
5·40		„ Чернівців
	3·14	„ Брюхович
		Ніч
	12·05	З Сколього, Калуша, Борислава
2·15		„ Черновець, Букарешту
2·31		„ Кракова, Відня, Орлова
	3·12	„ Підволочиск на Підзамче
	3·35	„ „ „ гол. дворець
	6·20	„ Іцкан, Підвисокого, Ковови
	10.03	„ Янова від 1/5 до 31/5 і від 16/9 до 30/9 що дня, а від 1/6 до 15/9 в недїлю і сьвята
	7·04	„ Брюхович від 7/5 до 30/6 і від 16/9 до 30/9.
	8·50	„ Брюхович від 1/7 до 15/9 що день
8·40		„ Кракова, Відня, Любачева
	9·30	„ Янова від 1/6 до 15/9.
	9·50	„ Кракова, Відня, Пешту, Сянока
	9·20	„ Іцкан, Ковови, Підвисокого
	10·20	„ Підволочиск, Бродів, Копичинець
	10·38	„ „ на гол. дворець
	10·50	„ Лавочного, Хирова, Пешту

ЗАМІТКА. Пора нічна числить ся від 6-ої години вечером до 5-ої години 59 мінут рано. Час середно-европейский ріжнить ся від львівского о 36 мінут. В містї видають білети їзди: Звичайні білети аґенциї часописий Ст. Соколовского в пасажи Гавсмана ч. 9 від 7-ої рано до 8-ої вечером, а білети звичайні і всякі иншї, тарифи, ілюстровані провідники, розклади їзди і т. и. бюро інформацийне ц. к. зелїзниць державних (ул. Красїцких ч. 5 в подвірю, сходи II. двері ч. 52) в годинах урядових (від 8—3 а в сьвята від 9—12).

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).